

memòria i descampat

laurent martin «Lo»

26 JUNE 2016

tags: Can Mario, Escultura, Fundació Vila Casas, laurent martin «Lo»

CAN MARIO

(<http://www.fundaciovilacasas.com/ca/exposicio/sur-les-chemins-du-bambou>). L'espai de Palafrugell que la fundació Vila Casas dedica a l'escultura acull una mostra de l'artista **laurent martin «Lo»** (<http://www.laurent-lo.com/>). La fragilitat dels materials emprats contrasten amb la solidesa i la coherència conceptual de la seva aventura creativa.



«Després d'una vida accidentada, marcada per la decepció de la pintura a la qual es va dedicar íntegrament els primers anys, després de cursar Arts Déco a la rue d'Ulm a París i passant per obrir un sushi restaurant a Barcelona, descobrí fortuïtament el bambú i començà a investigar sobre aquest material. S'assabentà que a Nova Deli se celebrava un Congrés mundial del bambú i decidí assistir-hi. Fou el primer punt d'un llarg viatge i amb la informació que rebé [...] es programà una ruta del bambú que segueix per Tailàndia, Laos i el Vietnam, llocs on el bambú és un recurs ancestral de primera necessitat. Quatre mesos abans d'emprendre el viatge, l'amic José Luis Pascual veié els primers treballs en bambú i li programà una exposició a la tornada. Lo Laurent, que vivia al Garraf, llogà una casa a Ventalló. Era l'any 2000». D'aquesta manera glossava Maria Lluïsa Borràs, a les pàgines d'aquest mateix Diari, el periple artístic que havia portat Lo al lloc precís on ara es troba. D'aleshores ençà, la seva escultura és un llenguatge formal indestriable de la matèria a través de la qual s'expressa.

Per entendre'ns: es faria difícil parlar d'Oteiza o de Julio González sense pensar el ferro, de Dan Flavin sense tenir en compte la importància dels fluorescents i dels neons o, per exemple, de Joseph Beuys sense considerar la seva relació amb els materials orgànics; de la mateixa manera, l'aventura plàstica de Lo està indestriablement lligada a la utilització de la canya de bambú per diverses raons. En primer lloc, i flirtejant amb certs aspectes propis de l'art povera, la canya esdevé el material humil que li permet alliberar la seva subjectivitat sense haver de retre comptes a cap tradició artística anterior, com ara la del ferro o la de la pedra. La canya, de la mateixa manera que els materials «recol·lectats», posseeix la dignitat inapel·lable de tot allò que existeix amb humilitat. Però, a més, la curiosa morfologia de la canya li permet un segon alliberament: es tracta de la seva ductilitat, del seu caràcter esfèric, de l'espai buit que conté, de la distància regular —principi bàsic d'estructura— entre els nusos de la seva tija. L'escultura realitzada en canya esdevé, d'aquesta manera, construcció paramusical i paranatural, síntesi entre natura i cultura, principi del desenvolupament d'una imaginació material (però també formal i figurativa) que té un caràcter essencialment poètic.

I encara més: en la utilització de la canya de bambú hom pot descobrir-hi tota una descripció de la condició humana, tota una antropologia. La metàfora no és nova: Blaise Pascal s'imaginava l'home com una «canya pensant» per dues raons: la primera, perquè era fràgil i podia ser mogut a voluntat pel vent. Com Montaigne, considerava que la misèria de l'home naixia de la seva indefensió davant «el silenci etern dels espais infinits»; es tractava d'una insignificança biològica però també intel·lectual, ja que les «potències enganyoses» constantment atempten contra la nostra suposada racionalitat (només cal pensar ens els cèlebres «ídols» de Bacon). Insignificant i voluble però al mateix temps conscient: la segona raó per la qual l'home és una «canya pensant» fa referència a la consciència de finitud, al fet de saber-nos existències precàries. Es tracta, ni més ni menys, de la valuosa perspectiva que s'obre a partir del coneixement de la petitesa: els mòbils de Lo, les seves escultures —d'aparença sòlida però precària— poden ser vistos, si es vol, cada un d'ells com a petits homenatges a la «canya pensant» somiada pel geni filosòfic de Pascal.

D'això es tracta: les canyes poden restar suspeses a l'aire, mòbils en la seva expectació més que no pas en la seva realització. Les escultures de Lo creen espais, articulen el buit. Crear, ens explica el poeta José Àngel Valente, és, per sobre de tot, generar un espai de disponibilitat en el qual la primera cosa creada és el buit (un poema no existeix si abans que la seva paraula no s'escolta el seu silenci). Segueix Valente: «possiblement, allò que només crea un artista és l'espai de la creació, i en l'espai de la creació no hi ha res (justament perquè alguna cosa hi pugui ser creada). La creació del no-res és el principi de tota creació». El poeta, amb aquesta afirmació, se situa en una perspectiva extremadament propera a la de la pràctica del Tao: «Estat de no acció i de no interferència, d'atenció suprema als moviments de l'univers i a la respiració de la matèria. Només en aquest estat de retracció sobrevé la forma, no com a quelcom imposat a la matèria, sinó com a epifania natural d'aquesta»; i és en aquest sentit que podem interpretar la utilització de la canya de bambú per part de Lo: l'artista no imposa res, no maltracta els materials, sinó tot el contrari, deixa que ells mateixos dictin els seus propis ritmes, en cerca els espais que contenen (custodiant-los), els disposa en el buit que ell ha habilitat, els situa en l'espai de la creació.

L'escultura de Lo, en darrera instància, manté curioses analogies amb els Ikebana nipons. Aquest

curios art floral es diferencia de la pràctica de la majoria dels nostres floristes en que no es busca violentar la naturalesa de la planta sinó disposar-la en un ordre que li ha de ser natural. Els Ikebana, en realitat, semblen voler alliberar la planta de la seva dependència gravitatòria i situar-la en un espai de lleugeresa. Els mòbils de Lo, moltes de les seves escultures, són això: un deixar fluir l'imprevisible, l'inesperat, més enllà de la conceptualització, amb l'objectiu de retornar, com diu Cirici Pellicer, la llibertat a l'esperit traient pesantor a la matèria.

from → Exposicions, Reflexió

No comments yet

[Create a free website or blog at WordPress.com.](#)

[The Vigilance Theme.](#)